

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS**

**DĖL LIETUVOS KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMO, SKAITMENINIO TURINIO
SAUGOJIMO IR PRIEIGOS STRATEGIJOS PATVIRTINIMO**

2009 m. gegužės 20 d. Nr. 493
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 933 (Žin., 2005, Nr. [105-3877](#)), vadovaudamasi 2006 m. rugpjūčio 24 d. Komisijos rekomendacija 2006/585/EB dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, išsaugojimo skaitmeniniu formatu ir internetinės prieigos prie jos (OL 2006 L 236, p. 28) ir Tarybos išvadomis 2006/C279/01 dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, skaitmeninio išsaugojimo ir internetinės prieigos prie jos (OL 2006 C 297, p. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti pridedamą Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo, skaitmeninio turinio saugojimo ir prieigos strategiją (toliau vadinama – ši strategija).
2. Nustatyti, kad šios strategijos įgyvendinimas finansuojamas iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšų, taip pat iš institucijoms, atsakingoms už jos vykdymą, Lietuvos Respublikos valstybės biudžete numatytų asignavimų ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų.
3. Pavesti Kultūros ministerijai koordinuoti šios strategijos įgyvendinimą ir vykdyti stebėseną.
4. Rekomenduoti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai, Vilniaus universitetui ir viešajai įstaigai Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai pagal kompetenciją dalyvauti vykdant šios strategijos įgyvendinimo priemones.

Ministras Pirmininkas

Andrius Kubilius

Švietimo ir mokslo ministras,
pavadojantis kultūros ministrą

Gintaras Steponavičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2009 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 493

**LIETUVOS KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMO, SKAITMENINIO TURINIO
SAUGOJIMO IR PRIEIGOS STRATEGIJA**

I. STRATEGIJOS SANTRAUKA

1. Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo, skaitmeninio turinio saugojimo ir prieigos strategijos (toliau vadinama – ši strategija) santrauka pateikta lentelėje.

1. STRATEGINIS TIKSLAS

Skatinti atminties institucijose saugomų kultūros paveldo objektų skaitmeninimą, užtikrinti

Lietuvos kultūros paveldo saugojimą, integravimą į virtualią kultūros paveldo erdvę ir sklaidą pasaulyje	
Strateginio tikslo įgyvendinimo (efekto) vertinimo kriterijai	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Atminties institucijose skaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 80 000 objektų; siektina reikšmė (2013 metai) – 110 000 objektų. 2. Skaitmeninto Lietuvos kultūros paveldo prieinamumas internete (procentais): dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 42 procentai; siektina reikšmė (2013 metai) – 100 procentų. 	
2. TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI (REZULTATO KRITERIJAI)	
Pirmasis tikslas – kurti vientisą kultūros paveldo skaitmeninimo sistemą, užtikrinančią kultūros paveldo objektų saugojimą, prieigą ir integravimą į bendrą skaitmeninę Europos kultūros paveldo erdvę	Rezultato kriterijai <ol style="list-style-type: none"> 1. Atminties institucijoms parengtų kultūros paveldo skaitmeninimo srities metodinės informacijos sklaidos priemonių skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 priemonių; siektina reikšmė (2013 metai) – 6 priemonės. 2. Atliktų Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo būklės ir šios srities pokyčių tyrimų skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 tyrimų; siektina reikšmė (2013 metai) – 5 tyrimai. 3. Atrinktų ir įtrauktų į nacionalinį skaitmenintų kultūros paveldo objektų prioritetinį sąrašą objektų skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 objektų; siektina reikšmė (2013 metai) – 40 000 objektų. 4. Skaitmeninimo srities specialistų mokymo, kvalifikacijos tobulinimo kursų skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 kursų; siektina reikšmė (2013 metai) – 20 kursų. 5. Skaitmenintų kultūros paveldo objektų saugyklose saugomų objektų skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 10 000 objektų; siektina reikšmė (2013 metai) – 40 000 objektų. 6. Skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartų suderinamumo lygis (procentais): dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 50 procentų; siektina reikšmė (2013 metai) – 90 procentų. 7. Parengtų ir pritaikytų skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartų, Lietuvos asmenvardžių, kolektyvų ir vietovardžių žodynų bei klasifikatorių skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 12; siektina reikšmė (2013 metai) – 15.
Uždaviniai	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sudaryti teises, organizacines ir kitas reikiamas sąlygas, kad būtų sukurta ir veiktų vientisa Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo sistemos infrastruktūra. 2. Kurti ir plėtoti vientisą skaitmeninto kultūros paveldo paieškos, saugojimo ir prieigos sistemą. 3. Skatinti atminties institucijų skaitmeninimo srities specialistų kompetencijos plėtrą. 4. Standartizuoti kultūros paveldo skaitmeninimo, saugojimo ir prieigos procesus. 	
Antrasis tikslas – skatinti Lietuvos kultūros paveldo objektų skaitmeninimą ir užtikrinti jų prieigą visuomenei	Rezultato kriterijai <ol style="list-style-type: none"> 1. Visuomenei prieinamų skaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 51 000 objektų; siektina reikšmė (2013 metai) – 81 000 objektų. 2. Prisijungimo prie portalo „epaveldas.lt“ vidutinis skaičius per metus: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 7 000; siektina reikšmė (2013 metai) – 50 000.

	<p>3. Įvykdytų į vartotojų poreikius orientuotų kultūros paveldo skaitmeninimo projektų skaičius: dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 projektų; siektina reikšmė (2013 metai) – 20 projektų.</p>
<p>Uždaviniai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vykdyti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio turinio kūrimo ir sklaidos darbus. 2. Skatinti skaitmeninto kultūros paveldo populiarinimo iniciatyvas. 	

II. BENDROSIOS NUOSTATOS

2. Ši strategija nustato vientisos Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo sistemos kūrimo ir veiklos sąlygas, kuriomis siekiama užtikrinti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio turinio prieinamumą virtualioje erdveje, jo saugojimą, taip pat Lietuvos kultūros paveldo sklaidą globalizacijos sąlygomis.

3. Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo objektai yra:

3.1. nekilnojamas Lietuvos kultūros paveldas, kurį sudaro praeities kartų pastatytos, įrengtos, sukurtos ar istorinių įvykių sureikšmintos išlikusios ar neišlikusios medžiaginės kultūros vertybės, tiesiogiai susijusios su užimama ir joms naudoti reikalinga teritorija;

3.2. kilnojamas Lietuvos kultūros paveldas, kurį sudaro:

3.2.1. pagal paskirtį ir prigimtį kilnojamieji visuomenės ir žmogaus veiklos medžiaginiai kūriniai ir kiti daiktai, kurie reikšmingi etniniu, archeologiniu, istoriniu, meniniu, moksliniu, techniniu, religiniu ir kitokiais požiūriais, taip pat tuo, kad apibūdina tipiškus ir specifinius nacionalinio gyvenimo reiškinius, ir įtraukti į valstybinę kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitą;

3.2.2. antikvariniai daiktai – prieš 50 metų ir anksčiau sukurti kilnojamieji visuomenės ir žmogaus veiklos medžiaginiai kūriniai ir kiti daiktai ar jų dalys, nesvarbu, kokia jų išliekamoji kultūrinė vertė;

3.3. Lietuvos audiovizualinis paveldas, kurį sudaro įvairiose šalies įstaigose ir institucijose saugomi vaizdo ir garso dokumentai, skirtingų Lietuvos išeivijos diasporų pasaulyje sukurti ir atminties institucijų saugomi vaizdo ir garso dokumentai;

3.4. Lietuvos nematerialusis kultūros paveldas, kurį sudaro ilgainiui susiklosčiusi veikla, vaizdai, išraiškos formos, žinios, įgūdžiai, taip pat su jais susijusios priemonės, objektai, žmogaus veiklos produktai ir su jais susijusios kultūros erdvės, kuriuos bendruomenės, grupės ir kai kuriais atvejais pavieniai žmonės pripažįsta savo kultūros paveldo dalimi.

4. Ši strategija parengta vadovaujantis:

4.1. 2006 m. rugpjūčio 24 d. Europos Komisijos rekomendacija 2006/585/EB dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, išsaugojimo skaitmeniniu formatu ir internetinės prieigos prie jos (OL 2006 L 236, p. 28), kurioje Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES) valstybės narės raginamos paspartinti prieigą prie Europos kultūros paveldo per Europos skaitmeninę biblioteką EUROPEANA, taip pat vykdant įsipareigojimus, numatytus Tarybos išvadose 2006/C279/01 dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, skaitmeninio išsaugojimo ir internetinės prieigos prie jos (OL 2006 C 297, p. 1) ir 2008 m. lapkričio 20 d. Tarybos išvadose 2008/C319/07 dėl Europos skaitmeninės bibliotekos EUROPEANA (OL 2008 C 319, p. 18);

4.2. Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 (Žin., 2002, Nr. [113-5029](#)), Lietuvos nacionalinės informacinės visuomenės plėtros koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. 229 (Žin., 2001, Nr. [20-652](#)), Lietuvos informacinės visuomenės plėtros strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. 625 (Žin., 2005, Nr. [73-2649](#)), Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 933 (Žin., 2005, Nr. [105-3877](#)) (toliau vadinama – Koncepcija).

5. Šioje strategijoje vartojamos sąvokos:

Atminties institucija – archyvas, biblioteka, muziejus ar kita institucija, dalyvaujanti formuojant, integruojant ir skleidžiant žmonijos kultūrą, užfiksuotą kultūros paveldo objektuose.

Skaitmeninis turinys – skaitmeninių ar skaitmenintų kultūros paveldo objektų ir informacijos apie juos visuma, pateikiama informacinių technologijų priemonėmis.

Skaitmenintas kultūros paveldo objektas – kultūros paveldo objekto skaitmeninė kopija, atvaizdas ar įrašas, taip pat informacija apie kultūros paveldo objektus.

Virtuali kultūros paveldo informacinė sistema – atminties institucijų skaitmenintų kultūros paveldo objektų sisteminimo, tvarkymo, saugojimo, skaitmeninio turinio pateikimo ir paieškos sistema, prieinama vartotojams taikant informacines technologijas virtualioje erdvėje.

Kitos šioje strategijoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)), Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme (Žin., 1996, Nr. [14-352](#); 2008, Nr. [81-3183](#)), Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijoje (Žin., 2004, Nr. [188-7006](#)), Konceptijoje, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme (Žin., 1995, Nr. [51-1245](#); 2004, Nr. [120-4431](#)), Lietuvos Respublikos muziejų įstatyme (Žin., 1995, Nr. [53-1292](#); 2003, Nr. [59-2638](#)), Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. [57-1982](#)), kituose įstatymuose ir teisės aktuose.

III. LIETUVOS KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMO PLĖTROS ANALIZĖ

6. Kintantis politinis, technologinis, socialinis ir kultūrinis kontekstas kelia naujus reikalavimus, iššūkius ir galimybes archyvams, bibliotekoms, muziejams ir kitoms atminties institucijoms. ES lygmeniu pripažįstama kultūros paveldo skaitmeninimo svarba, valstybės narės raginamos kurti palankias sąlygas skaitmeninti atminties institucijose saugomus kultūros paveldo objektus, sudaryti galimybes teikti visuomenei labai geros kokybės informacines paslaugas ir užtikrinti visiems Europos piliečiams sparčią ir paprastą prieigą prie Europos kultūros paveldo. Lietuvos kultūros paveldas yra svarbi Europos kultūros paveldo dalis, todėl Lietuva raginama atsižvelgti į pagrindines ES skaitmeninimo valdymo strategines kryptis ir skatinti atminties institucijas skaitmeninti Lietuvos kultūros paveldą, integruoti jį į Europos kultūros paveldo informacinę erdvę.

[Punkto redakcija iki 2011-01-01]

7. Lietuvoje kultūros paveldo skaitmeninimo politika įgyvendinama remiantis Konceptija, kurioje apibrėžtas kultūros paveldo skaitmeninimo tikslas, taip pat uždaviniai ir principai, bendrieji objektų atrankos kriterijai ir sudaromos sąlygos atminties institucijų nuosekliai ir kryptingai veiklai, siekiant išsaugoti šalies kultūros paveldą, gerinti prieigą prie jo ir jį aktualinti. Konceptijos pagrindu kultūros paveldo skaitmeninimo politikos įgyvendinimą Lietuvos mastu koordinuoja ir stebėseną vykdo Kultūros ministerija kartu su Švietimo ir mokslo ministerija, Susisiekimo ministerija ir Lietuvos archyvų departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Lietuvos archyvų departamentas), o išvadas ir pasiūlymus, kaip efektyviai įgyvendinti šią politiką, nustatytą tvarka teikia Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo taryba, sudaryta kultūros ministro 2005 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. IV-432 (2007 m. gegužės 17 d. įsakymo Nr. IV-295 redakcija; Žin., 2007, Nr. 57-2214) (toliau vadinama – Skaitmeninimo taryba). Įgyvendinant Konceptijos nuostatas, ir parengta ši strategija.

[Punkto redakcija nuo 2011-01-01]

7. Lietuvoje kultūros paveldo skaitmeninimo politika įgyvendinama remiantis Konceptija, kurioje apibrėžtas kultūros paveldo skaitmeninimo tikslas, taip pat uždaviniai ir principai, bendrieji objektų atrankos kriterijai ir sudaromos sąlygos atminties institucijų nuosekliai ir kryptingai veiklai, siekiant išsaugoti šalies kultūros paveldą, gerinti prieigą prie jo ir jį aktualinti. Konceptijos pagrindu kultūros paveldo skaitmeninimo politikos įgyvendinimą Lietuvos mastu koordinuoja ir stebėseną vykdo Kultūros ministerija kartu su Švietimo ir mokslo ministerija, Susisiekimo ministerija ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, o išvadas ir pasiūlymus, kaip efektyviai įgyvendinti šią politiką, nustatytą tvarka teikia Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo taryba, sudaryta kultūros ministro 2005 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. IV-432 (2007 m. gegužės 17 d. įsakymo Nr. IV-295 redakcija; Žin., 2007, Nr. 57-2214) (toliau vadinama – Skaitmeninimo taryba). Įgyvendinant Konceptijos nuostatas, ir parengta ši strategija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1586](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6798 (2010-11-13)

Nr. [1777](#), 2010-12-15, Žin., 2010, Nr. 148-7598 (2010-12-18)

8. Lietuvos atminties institucijos kaupia ir saugo vertingą Lietuvos kultūros paveldą, kuris yra svarbus pilietiškumo, tautos savimonės ir savigarbos, šiuolaikinio mokslo, švietimo ir laisvalaikio realizavimo šaltinis. Tačiau kultūros paveldo objektai ilgainiui prarandami. Atminties institucijos, skaitmenindamos kultūros paveldo objektus, užtikrina tautos kultūrinio tapatumo ir savitumo išsaugojimą, atveria visuomenei saugomas kultūros vertybes, sudarydamos galimybes naudotis jomis nuotoline prieiga.

9. Esamą Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo būklę sudėtinga vertinti, kadangi duomenys apie Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo iniciatyvas, jų rezultatus ir prieigos vartotojams užtikrinimą nėra sistemingai renkami, nenustatyta kultūros paveldo skaitmeninimo stebėsenos tvarka, kuri leistų periodiškai vertinti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo politikos tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, skaitmeninimo pažangą Lietuvoje. Siekiant kryptingai įgyvendinti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo politiką, reikia sukurti skaitmeninimo veiklos stebėsenos ir vertinimo sistemą, kuri leistų sistemingai renkamų duomenų pagrindu vykdyti tęstinius skaitmeninimo veiklos Lietuvoje matavimus ir atsižvelgiant į skaitmeninimo rezultatus identifikuoti problemas, atlikti koreguojančius veiksmus.

10. Kultūros ministerija kartu su Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų institutu, siekdami surinkti informaciją apie Lietuvos atminties institucijose vykdomus skaitmeninimo projektus, 2006 metais atliko Lietuvos atminties institucijų apklausą ir jos pagrindu vykdė kultūros paveldo skaitmeninimo veiklos tyrimą. Šio tyrimo rezultatai atskleidė, kad 2006 metais įvairius kultūros paveldo skaitmeninimo projektus Lietuvoje vykdė 58 procentai įvairių atminties institucijų: bibliotekos, muziejai, archyvai, mokslo ir studijų institucijos, kitos viešosios įstaigos. Nors kultūros paveldo objektų skaitmeninimas glaudžiai susijęs su prieigos prie jų užtikrinimu, dažniausiai atminties institucijų skaitmeninti objektai vartotojams pateikiami kompaktinėmis plokštelėmis: tik 34,5 procento visų 2006 metais skaitmeninimo projektus vykdžiusių atminties institucijų skaitmeninę medžiagą vartotojams pateikė internete. Siekiant pritraukti kuo daugiau vartotojų ir paskatinti juos naudotis skaitmeniniu turiniu, turi būti užtikrinta šio turinio sklaida internete.

11. Kultūros paveldo skaitmeninimas kelia nemažai iššūkių atminties institucijoms, kadangi skaitmeninimo iniciatyvos paprastai yra ilgalaiškės ir įpareigojančios, reikalingos didelių daugkartinių investicijų. Pastaraisiais metais atminties institucijų vykdomiems skaitmeninimo projektams daugiausia lėšų buvo skirta iš ES struktūrinės paramos fondų pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 2 d. nutarimu Nr. 935 (Žin., 2004, Nr. [123-4486](#)), 3.3 priemone „Informacinių technologijų paslaugų ir infrastruktūros plėtra“. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka kartu su partneriais Lietuvos dailės muziejumi ir Lietuvos archyvų departamentu, pasinaudodami ES struktūrinių fondų parama, 2005–2008 metais įgyvendino didžiausią Lietuvos atminties institucijų skaitmeninimo projektą – „Integralios virtualios bibliotekų informacinės sistemos sukūrimas“. Įgyvendinant šį projektą, buvo sukurtas skaitmenintų objektų duomenų bankas, kuriame yra per 2 mln. 800 tūkst. skaitmenintų puslapių originalių dokumentų, ir sudarytos galimybės Lietuvos ir viso pasaulio vartotojams per portalą „epaveldas.lt“ interaktyviai naudotis šių institucijų sukauptomis kultūros vertybėmis. ES struktūrinių fondų lėšos taip pat buvo panaudotos įgyvendinant viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos projektą „Televizijos produkcijos virtualios bibliotekos, užtikrinančios viešą elektroninę prieigą prie Lietuvos audiovizualinio paveldo, įamžinto Lietuvos televizijos (LTV) programose, sukūrimas ir tęstinio šio paveldo skaitmenizavimo, išsaugojimo bei prieinamumo visuomenei užtikrinimas“. Įgyvendinant šį projektą, sukurta vieša televizijos produkcijos virtuali biblioteka, užtikrinanti prieigą prie Lietuvos audiovizualinio paveldo, įamžinto televizijos programose. Tačiau šios ir kitos kultūros paveldo skaitmeninimo iniciatyvos neturi nuolatinio finansavimo, todėl būtina sukurti atminties institucijų strateginės veiklos ir finansinės paramos (kitais variantais, Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo veiklos tęstinumo) garantą.

12. Atminties institucijos vykdo didelius skaitmeninimo projektus, tačiau kultūros paveldo skaitmeninimas Lietuvoje vis dar pasižymi fragmentiškumu. Dažniausiai skaitmeninimo projektai yra pavieniai, jais siekiama trumpalaikių tikslų; pasibaigus projektams, ne visada užtikrinamas skaitmenintų kultūros paveldo objektų saugojimas ir prieiga. Jeigu didžiausią skaitmeninimo patirtį sukaupusios atminties institucijos vykdytų skaitmeninimo centrų funkcijas, tai sudarytų sąlygas koordinuoti kultūros paveldo skaitmeninimo veiklą šalies mastu, užtikrinti kultūros paveldo objektų saugojimą ir prieinamumą. Minėtosios institucijos užtikrintų kitų atminties institucijų įtraukimą į skaitmeninimo veiklą, teiktų jiems metodinę pagalbą, skatintų bendradarbiauti skaitmeninimo srityje

šalies ir tarptautiniu mastu, vykdytų tęstinius skaitmeninio kultūros paveldo rinkos ir vartotojų poreikių tyrimus, leistų nuolat analizuoti skaitmeninio kultūros paveldo sklaidą šalyje ir užtikrintų šios sritys informacijos sklaidą nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis.

13. Lietuvoje trūksta susistemintos informacijos apie skaitmeninius kultūros paveldo objektus. Siekiant užtikrinti efektyvią Lietuvos kultūros paveldo sklaidą, padaryti kultūros paveldo objektus viešai prieinamus Lietuvos ir viso pasaulio žmonėms, turi būti sudarytos vientisos paieškos ir prieigos prie įvairių tipų ir formų skaitmeninių objektų galimybės. Tuo tikslu būtina stiprinti įvairių atminties institucijų sektorių bendradarbiavimą, panaudoti internetinės prieigos teikiamas galimybes, kad neatsižvelgiant į tai, kurioje įstaigoje kultūros paveldo išteklių saugomi, vartotojai turėtų prieigą prie jų per bendrą virtualią skaitmeninio kultūros paveldo informacinę sistemą, integruojant į ją visose šalies atminties institucijose skaitmenintus kultūros paveldo objektus. Lietuvoje įvairių atminties institucijų sektorių bendradarbiavimo pagrindu kuriama virtuali skaitmeninio kultūros paveldo informacinė sistema „epaveldas.lt“. Tikslinga užtikrinti šios sistemos plėtrą – įtraukti naujus partnerius, skatinti derinti su ja kitose atminties institucijose sukurtas ir kuriamas informacines sistemas, kad vartotojams būtų suteiktos vientisos skaitmeninio turinio prieigos ir paieškos per nacionalinį portalą galimybės.

[Punkto redakcija iki 2011-01-01]

14. Skaitmeninio iniciatyvų plėtra skatina siekti skaitmeninio turinio suderinamumo šalies mastu. Dauguma atminties institucijų sukurtų skaitmeninio turinio saugyklų ir prieigos sistemų nėra standartizuotos, dažnai taikomi tarpusavyje nesuderinami standartai, todėl užkertamas kelias vientisai skaitmeninio turinio prieigai ir paieškai. Siekiant šių sistemų suderinamumo, reikėtų papildomų išteklių ir pastangų. Kol kas tik Lietuvos archyvų departamentas, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir Lietuvos dailės muziejus naudoja bendrus skaitmeninius duomenis aprašančių metaduomenų, skaitmeninių objektų archyvavimo, jų saugojimo ir prieigos standartus. Tikslinga nustatyti ir patvirtinti atminties institucijoms bendrus skaitmeninio turinio standartus, kurie leistų sėkmingiau derinti atminties institucijų vykdomus nacionalinius ir regioninius skaitmeninio turinio projektus ir iniciatyvas, užtikrinti skaitmeninio kultūros paveldo objektų saugyklų suderinamumą šalies mastu ir integravimą į bendrą Europos skaitmeninio kultūros paveldo informacinę sistemą.

[Punkto redakcija nuo 2011-01-01]

14. Skaitmeninio iniciatyvų plėtra skatina siekti skaitmeninio turinio suderinamumo šalies mastu. Dauguma atminties institucijų sukurtų skaitmeninio turinio saugyklų ir prieigos sistemų nėra standartizuotos, dažnai taikomi tarpusavyje nesuderinami standartai, todėl užkertamas kelias vientisai skaitmeninio turinio prieigai ir paieškai. Siekiant šių sistemų suderinamumo, reikėtų papildomų išteklių ir pastangų. Kol kas tik Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir Lietuvos dailės muziejus naudoja bendrus skaitmeninius duomenis aprašančių metaduomenų, skaitmeninių objektų archyvavimo, jų saugojimo ir prieigos standartus. Tikslinga nustatyti ir patvirtinti atminties institucijoms bendrus skaitmeninio turinio standartus, kurie leistų sėkmingiau derinti atminties institucijų vykdomus nacionalinius ir regioninius skaitmeninio turinio projektus ir iniciatyvas, užtikrinti skaitmeninio kultūros paveldo objektų saugyklų suderinamumą šalies mastu ir integravimą į bendrą Europos skaitmeninio kultūros paveldo informacinę sistemą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1777](#), 2010-12-15, *Žin.*, 2010, Nr. 148-7598 (2010-12-18)

15. Lietuvos atminties institucijos kultūros paveldo objektus skaitmeninimui dažniausiai atrenka atsižvelgdamos į savo fondų sudėtį ir būklę, nebendradarbiaudamos tarpusavyje ir neatsižvelgdamos į kitų įstaigų ir institucijų vykdomus skaitmeninio turinio projektus, todėl dubliuojama veikla ir neefektyviai panaudojami išteklių. Jeigu didžiausią skaitmeninio turinio patirtį sukaupusios atminties institucijos vykdytų skaitmeninio turinio centrų funkcijas, tai leistų nacionaliniu mastu rinkti duomenis apie Lietuvos atminties institucijose saugomus kultūros paveldo objektus, derinti šių objektų atranką ir įtraukimą į numatytų skaitmeninti kultūros paveldo objektų sąrašą, atsižvelgiant į koncepcijoje apibrėžtus bendruosius kultūros paveldo skaitmeninio turinio objektų atrankos kriterijus. Skaitmeninio turinio tvirtinamas nacionalinis skaitmenintų Lietuvos kultūros paveldo objektų prioritetas sąrašas sudarytų sąlygas efektyviai koordinuoti skaitmeninio turinio iniciatyvas ir vykdyti kryptingą Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimą.

16. Lietuvoje daugelis skaitmeninio turinio iniciatyvų pagrįsta kultūros paveldo objektų išsaugojimo siekais, tačiau didėjant skaitmenintų išteklių apimčiai vis daugiau dėmesio skiriama

skaitmeninto kultūros paveldo prieinamumo visuomenei ir naudojimo skatinimui. Reikia užtikrinti, kad būtų kuriami paklausūs kultūros paveldo skaitmeninimo projektai, integruojantys kultūros paveldą į švietimo ir studijų procesus, skatinančius socialinę bendruomenės sanglaudą, kultūrinį turizmą, valstybinio ir privataus sektorių bendradarbiavimą, visuomenės domėjimąsi šalies istorija ir kultūra.

17. Lietuvos kultūros paveldas, pateikiamas viešai prieigai, atveria galimybes jo sklaidai pasaulio mastu. ES kultūros politikos nuostatos skatina ES valstybes nares prisidėti prie Europos skaitmeninės bibliotekos EUROPEANA kūrimo, kad būtų sukurta bendra daugiakalbė prieiga internetu prie visos Europos skaitmenintos kultūrinės medžiagos, pabrėžta ES valstybių narių kultūros paveldo vertė ir sudarytos galimybės visiems visuomenės nariams susipažinti su šiuo paveldu. Jeigu didžiausią skaitmeninimo patirtį sukaupusios atminties institucijos vykdytų skaitmeninimo centrų funkcijas, tai leistų įgyvendinti šias nuostatas, kadangi sudarytų sąlygas koordinuotai vykdyti Lietuvos atminties institucijose skaitmenintų kultūros paveldo objektų atranką ir integruoti juos į bendrą skaitmeninę Europos kultūros paveldo erdvę, prioritetą teikiant Europos skaitmeninei bibliotekai EUROPEANA ir taip užtikrinant mūsų šalies kultūros sklaidą ES mastu, gerinant mūsų šalies įvaizdį.

18. Kad Lietuvos kultūros paveldas taptų viešai prieinamas Lietuvos ir Europos žmonėms, reikia atsižvelgti į intelektinės nuosavybės teisinio reguliavimo bazę. Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas (Žin., 1999, Nr. [50-1598](#); 2003, Nr. [28-1125](#)) nustato autorių teises į literatūros, mokslo ir meno kūrinius, taip pat gretutines teises kūrinių atlikėjams, fonogramų gamintojams, transliuojančiosioms organizacijoms ir filmų gamintojams. Todėl atgaminti kūrinius ar gretutinių teisių objektus bet kuriuo būdu ar forma ir juos viešai skelbti galima tik gavus autorių teisių subjekto arba gretutinių teisių subjekto leidimą, išskyrus specialius įstatyme numatytus atvejus, kai kūriniai ar gretutinių teisių objektai gali būti naudojami be teisių turėtojų arba jų įgaliotų asmenų leidimo. Intelektinės nuosavybės teisės šiuo metu tinkamai apsaugo autorių teisių ir gretutinių teisių subjektų interesus, tačiau reikia ieškoti sprendimų, įgalinančių sudaryti palankesnes sąlygas pateikti viešai prieigai kuo daugiau ir kuo įvairesnio turinio skaitmeninto kultūros paveldo. Tai skatintų visuomenės kūrybiškumą ir atsinaujinimo procesus.

19. Naujų skaitmenintų kultūros paveldo objektų formų atsiradimas, informacinės ir kompiuterinės technikos taikymas atminties institucijų veikloje paveikė jų žmoniškųjų išteklių profesinių įgūdžių turinį. Specialistų, atitinkančių pakitusį darbo pobūdį, poreikis sparčiai didėja, ryškėja ir vadybinių bei technologinių kompetencijų poreikis. Daugelyje atminties institucijų jaučiama skaitmeninimo specialistų stoka, stinga reikiamos informacijos, skaitmeninimo mokymo, specialistų pagalbos, teorinių mokslo darbų kultūros paveldo skaitmeninimo tema. Todėl reikia organizuoti skaitmeninimo srities darbuotojų mokymo programas, kurios padėtų įgyti ir ugdyti reikiamus įgūdžius, supažindintų skaitmeninimo srities specialistus su geriausia praktika, keltų pačių atminties institucijų suvokimo apie skaitmeninimą lygį.

IV. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ

20. Atlikus išsamią Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo plėtros būklės analizę, nustatytos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės, kurių pagrindu numatyti šios strategijos vizija, tikslai, uždaviniai ir jų įgyvendinimo priemonės:

20.1. Stiprybės:

20.1.1. ES politinis kontekstas palankus skatinti kultūros paveldo skaitmeninimą;

20.1.2. Lietuvos atminties institucijose sukaupiti unikalūs Lietuvos kultūros paveldo objektai, kurie svarbūs Lietuvos tapatumo ir kultūros savitumo išsaugojimui, mokslo, švietimo ir meno plėtojimui, visuomenės kūrybiškumo ir sanglaudos didinimui;

20.1.3. didžiosios atminties institucijos yra sukaupusios tarpžinybinių kultūros paveldo skaitmeninimo projektų vykdymo patirtį. Šios patirties panaudojimas kuriant ir plėtojant vientisą kultūros paveldo skaitmeninimo sistemą sudaro palankias sąlygas efektyviai įgyvendinti šios strategijos tikslus ir uždavinius;

20.1.4. sukurta nemažai skaitmeninimo projektų, reprezentuojančių kultūrinę ir mokslinę reikšmę turinčius kultūros paveldo išteklius, kurie įdomūs šalies ir užsienio gyventojams.

20.2. Silpnybės:

20.2.1. atminties institucijų vykdomas kultūros paveldo skaitmeninimas yra fragmentiškas, silpni jų tarpusavio bendradarbiavimo ryšiai;

20.2.2. skaitmeninimo projektai neturi nuolatinio finansavimo;

20.2.3. atminties institucijoms, kurios skaitmeninimo projektams naudoja skirtingus standartus, užkertamas kelias integruoti juos į bendrą virtualią kultūros paveldo informacinę erdvę tiek Lietuvoje, tiek Europoje;

20.2.4. kultūros paveldo objektai skaitmeninami neatsižvelgiant į vartotojų interesus, mažai dėmesio skiriama jų populiarinimui;

20.2.5. atminties institucijose nėra arba trūksta kvalifikuotų skaitmeninimo srities specialistų.

20.3. Galimybės:

20.3.1. bus sudarytos geresnės sąlygos pasinaudoti ES programų ir ES struktūrinių fondų lėšomis kultūros paveldo skaitmeninimo projektams vykdyti;

20.3.2. bendradarbiavimo tarp atminties institucijų skatinimas ir kultūros paveldo skaitmeninimo veiklos koordinavimas leis užtikrinti kryptingą Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimą;

20.3.3. visuomenė aktyviau naudosis kultūros paveldu mokslo, studijų, laisvalaikio veikloje, didės kultūros paveldo reikšmė jos gyvenime;

20.3.4. Lietuvos kultūros paveldo integracija į bendrą skaitmeninę Europos kultūros paveldo erdvę sudarys sąlygas kitų ES valstybių narių gyventojams susipažinti su mūsų šalies istorija ir kultūra.

20.4. Grėsmės:

20.4.1. neužtikrinant vientisos prieigos prie skaitmeninto Lietuvos kultūros paveldo, jis menkai bus matomas skaitmeninėje erdvėje tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastais;

20.4.2. nesukūrus skaitmenintų kultūros paveldo saugojimo saugyklų ir senstant technologijoms, turima informacija bus prarandama arba taps nenuskaitoma;

20.4.3. nesuskaitmeninus ties išnykimo riba atsidūrusių kultūros paveldo objektų, bus prarasta ir ateities kartoms neišsaugota informacija apie juos;

20.4.4. nepakaks lėšų kultūros paveldo skaitmeninimo problemoms spręsti.

V. STRATEGIJOS VIZIJA, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

21. Šios strategijos vizija – sukurta vientisa Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninė informacinė erdvė, pailginanti kultūros paveldo objektų gyvavimo laiką, pateikianti šalies, Europos ir pasaulio visuomenei aktualią, išsamią ir patikimą informaciją apie Lietuvos kultūros paveldą, užtikrinanti nuolatinį, patikimą ir geros kokybės kultūros paveldo išteklių naudojimą mokslo, švietimo ir kultūros tikslams.

22. Šios strategijos strateginis tikslas – skatinti atminties institucijose saugomų kultūros paveldo objektų skaitmeninimą, užtikrinti Lietuvos kultūros paveldo saugojimą, integravimą į virtualią kultūros paveldo erdvę ir sklaidą pasaulyje.

23. Šios strategijos tikslai ir uždaviniai:

23.1. Pirmasis tikslas – kurti vientisą kultūros paveldo skaitmeninimo sistemą, užtikrinančią kultūros paveldo objektų saugojimą, prieigą ir integravimą į bendrą skaitmeninę Europos kultūros paveldo erdvę.

Uždaviniai:

23.1.1. sudaryti teisinės, organizacinės ir kitas reikiamas sąlygas, kad būtų sukurta ir veiktų vientisa Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo sistemos infrastruktūra;

23.1.2. kurti ir plėtoti vientisą skaitmeninto kultūros paveldo paieškos, saugojimo ir prieigos sistemą;

23.1.3. skatinti atminties institucijų skaitmeninimo srities specialistų kompetencijos plėtrą;

23.1.4. standartizuoti kultūros paveldo skaitmeninimo, saugojimo ir prieigos procesus.

23.2. Antrasis tikslas – skatinti Lietuvos kultūros paveldo objektų skaitmeninimą ir užtikrinti jų prieigą visuomenei.

Uždaviniai:

23.2.1. vykdyti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio turinio kūrimo ir sklaidos darbus;

23.2.2. skatinti skaitmeninto kultūros paveldo populiarinimo iniciatyvas.

24. Šios strategijos įgyvendinimo prioritetinės kryptys:

24.1. užtikrinti Lietuvos kultūros paveldo saugojimą skaitmeninėje erdvėje;

24.2. aktualinti ir populiarinti Lietuvos kultūros paveldą;

24.3. integruotis į bendrą skaitmeninę Europos kultūros paveldo erdvę.

VI. SIEKIAMI REZULTATAI (VERTINIMO KRITERIJAI)

25. Šios strategijos įgyvendinimo stebėsenai atlikti nustatyti vertinimo kriterijai, tiesiogiai susiję su joje numatytais tikslais ir uždaviniais, leidžiantys vertinti padarytą pažangą:

25.1. Atminties institucijose skaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 80 000 objektų, siektina reikšmė (2013 metai) – 110 000 objektų.

25.2. Skaitmeninto Lietuvos kultūros paveldo prieinamumas internete (procentais). Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 42 procentai, siektina reikšmė (2013 metai) – 100 procentų.

25.3. Atminties institucijoms parengtų kultūros paveldo skaitmeninimo srities metodinės informacijos sklaidos priemonių skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 priemonių, siektina reikšmė (2013 metai) – 6 priemonės.

25.4. Atliktų Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo būklės ir šios srities pokyčių tyrimų skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 tyrimų, siektina reikšmė (2013 metai) – 5 tyrimai.

25.5. Atrinktų ir įtrauktų į nacionalinį skaitmenintų kultūros paveldo objektų prioritetinį sąrašą objektų skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 objektų, siektina reikšmė (2013 metai) – 40 000 objektų.

25.6. Skaitmeninimo srities specialistų mokymo, kvalifikacijos tobulinimo kursų skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 kursų, siektina reikšmė (2013 metai) – 20 kursų.

25.7. Skaitmenintų kultūros paveldo objektų saugyklose saugomų objektų skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 10 000 objektų, siektina reikšmė (2013 metai) – 40 000 objektų.

25.8. Skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartų suderinamumo lygis (procentais). Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 50 procentų, siektina reikšmė (2013 metai) – 90 procentų.

25.9. Parengtų ir pritaiktų skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartų, Lietuvos asmenvardžių, kolektyvų ir vietovardžių žodynų bei klasifikatorių skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 12, siektina reikšmė (2013 metai) – 15.

25.10. Visuomenei prieinamų skaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 51 000 objektų, siektina reikšmė (2013 metai) – 81 000 objektų.

25.11. Prisijungimų prie portalo „epaveldas.lt“ vidutinis skaičius per metus. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 7 000 prisijungimų, siektina reikšmė (2013 metai) – 50 000 prisijungimų.

25.12. Įvykdytų į vartotojų poreikius orientuotų kultūros paveldo skaitmeninimo projektų skaičius. Dabartinė reikšmė (2009 m. sausio 1 d.) – 0 projektų, siektina reikšmė (2013 metai) – 20 projektų.

VII. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS IR ATSKAITOMYBĖ

26. Šios strategijos priemonės, atsakingi vykdytojai ir preliminarus lėšų poreikis pateikti jos priede „Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo, skaitmeninio turinio saugojimo ir prieigos strategijos įgyvendinimo priemonių 2009–2013 metų planas“. Pasibaigus 2009–2013 metų laikotarpiui, Kultūros ministerija ne ilgiau kaip per 3 mėnesius pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti šios strategijos tolesnio įgyvendinimo priemonių planą.

[Punkto I pastraipos redakcija iki 2011-01-01]

27. Šios strategijos pagrindu Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos archyvų departamentas ir Lietuvos dailės muziejus vykdo šias skaitmeninimo centrų funkcijas:

[Punkto I pastraipos redakcija nuo 2011-01-01]

27. Šios strategijos pagrindu Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba ir Lietuvos dailės muziejus vykdo šias skaitmeninimo centrų funkcijas:

27.1. veikia kaip skaitmenintų objektų saugyklos, užtikrina portalo „epaveldas.lt“ funkcionavimą ir tęstinumą, integruoja į jį visų sričių atminties institucijose sukurtą skaitmeninį turinį;

27.2. Lietuvos mastu renka duomenis apie atminties institucijose vykdomą skaitmeninimo veiklą ir jos poveikį visuomenei, atlieka skaitmeninimo būklės ir pokyčių tyrimus ir kasmet iki sausio 20 d. teikia kultūros ministro įsakymu patvirtintos formos ataskaitas Kultūros ministerijai;

27.3. koordinuoja Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo veiklą šalies mastu, skatina Lietuvos atminties institucijų bendradarbiavimą ir integravimąsi, užtikrina skaitmeninimo žinių ir informacijos sklaidą šalies ir tarptautiniu mastais;

27.4. užtikrina kultūros ministro įsakymu patvirtintų bendrų skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartų taikymą atminties institucijose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1777](#), 2010-12-15, *Žin.*, 2010, Nr. 148-7598 (2010-12-18)

28. Šios strategijos įgyvendinimą koordinuoja ir stebėseną vykdo Kultūros ministerija, o priemonių įgyvendinimo vertinimą atlieka Skaitmeninimo taryba.

29. Atsakingi vykdytojai, nurodyti šios strategijos priede:

29.1. numatytoms priemonėms įgyvendinti taiko kultūros ministro įsakymu tvirtinamus skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartus, užtikrina skaitmeninto kultūros paveldo prieigą per portalą „epaveldas.lt“ (išskyrus Lietuvos aklujų bibliotekos vykdomą priemonę);

29.2. kasmet iki sausio 20 d. atsiskaito už jų įgyvendinamų priemonių vykdymą ir rezultatus, teikdami Kultūros ministerijai kultūros ministro įsakymu patvirtintos formos ataskaitas.

30. Kultūros ministerija:

30.1. kultūros ministro įsakymais tvirtina bendrus skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartus ir ataskaitų formas, privalomus priede numatytų priemonių atsakingiems vykdytojams;

30.2. teikia informaciją apie šios strategijos priemonių įgyvendinimą Skaitmeninimo tarybai;

30.3. kasmet, teikdama Lietuvos Respublikos Vyriausybei metinę veiklos ataskaitą, atsiskaito už šios strategijos įgyvendinimą;

30.4. teikia informaciją apie šios strategijos įgyvendinimą Europos Komisijai, kitoms suinteresuotoms institucijoms ir įstaigoms, nevalstybinėms organizacijoms ir visuomenei.

Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo, skaitmeninio turinio saugojimo ir prieigos strategijos priedas

LIETUVOS KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMO, SKAITMENINIO TURINIO SAUGOJIMO IR PRIEIGOS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ 2009–2013 METŲ PLANAS

Tikslas	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)						Finansavimo šaltiniai (tūkst. litų)	Atsakingi vykdytojai
				2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	iš viso		
1. Kurti vientisą kultūros paveldo skaitmeninimo sistemą, užtikrinančią kultūros paveldo objektų saugojimą, prieigą ir integravimą į bendrą skaitmeninę Europos kultūros paveldo erdvę	1.1. Sudaryti teisinės, organizacines ir kitas reikiamas sąlygas, kad būtų sukurta ir veiktų vientisa Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo sistemos infrastruktūra	1.1.1. Parengti ir, suderinus su Kultūros ministerija, patvirtinti skaitmeninimo centrų veiklos nuostatus	2009 metai	–	–	–	–	–	–	–	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Lietuvos archyvų departamentas), Lietuvos dailės muziejus

Tikslas	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)						Finansavimo šaltiniai (tūkst. litų)	Atsakingi vykdytojai
				2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	iš viso		
		[Punkto redakcija iki 2011-01-01] 1.1.2. Vykdyti skaitmeninimo centrų funkcijas, užtikrinti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo koordinavimą, bendradarbiavimo tarp atminties institucijų skatinimą, šios srities informacijos ir žinių sklaidą šalies ir tarptautiniu mastais	2009–2013 metai	–	4000	4000	1060	1060	10120	Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (toliau vadinama – valstybės biudžetas) – 10120	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos archyvų departamentas, Lietuvos dailės muziejus
		[Punkto redakcija nuo 2011-01-01] 1.1.2. Vykdyti skaitmeninimo centrų funkcijas, užtikrinti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo koordinavimą, bendradarbiavimo tarp atminties institucijų skatinimą, šios srities informacijos ir žinių sklaidą šalies ir tarptautiniu mastais	2009–2013 metai	–	4000	4000	1060	1060	10120	Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (toliau vadinama – valstybės biudžetas) – 10120	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos dailės muziejus

Tikslas	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)						Finansavimo šaltiniai (tūkst. litų)	Atsakingi vykdytojai
				2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	iš viso		
		1.1.3. Sukurti kultūros paveldo skaitmeninio stebėsenos sistemą ir nuolat vykdyti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio stebėseną bei vertinimą	2009–2013 metai	60	60	60	60	60	300	valstybės biudžetas – 300	Kultūros ministerija, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
		[Punkto redakcija iki 2011-01-01] 1.1.4. Vykdyti atminties institucijose saugomų kultūros paveldo objektų atranką ir kasmet teikti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio tarybai tvirtinti nacionalinį skaitmenintų kultūros paveldo objektų prioritetinį sąrašą	2009–2013 metai	250	100	40	40	50	480	valstybės biudžetas – 480	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos archyvų departamentas, Lietuvos dailės muziejus
		[Punkto redakcija nuo 2011-01-01] 1.1.4. Vykdyti atminties institucijose saugomų kultūros paveldo objektų atranką ir kasmet teikti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio tarybai tvirtinti nacionalinį skaitmenintų kultūros paveldo objektų prioritetinį sąrašą	2009–2013 metai	250	100	40	40	50	480	valstybės biudžetas – 480	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos dailės muziejus

Tikslas	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)						Finansavimo šaltiniai (tūkst. litų)	Atsakingi vykdytojai
				2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	iš viso		
	1.2. Kurti ir plėtoti vientisą skaitmeninto kultūros paveldo paieškos, saugojimo ir prieigos sistemą	1.2.1. Įdiegti Lietuvos integralią muziejų informacinę sistemą LIMIS Lietuvos muziejuose	2009–2011 metai	2000	2500	2500	–	–	7000	Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES) struktūrinės paramos lėšos – 5950, valstybės biudžetas – 1050	Lietuvos dailės muziejus
		1.2.2. Plėtoti portalą „epaveldas.lt“ – įtraukti į jį Lietuvos atminties institucijose skaitmeninamus kultūros paveldo objektus	2009–2013 metai	20	20	20	20	20	100	valstybės biudžetas – 100	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
	1.3. Skatinti atminties institucijų skaitmeninimo srities specialistų kompetencijos plėtrą	Organizuoti atminties institucijų skaitmeninimo srities specialistų mokymo, kvalifikacijos tobulinimo kursus	2009–2013 metai	30	30	30	30	30	150	valstybės biudžetas – 150	Kultūros ministerija
	1.4. Standartizuoti kultūros paveldo skaitmeninimo, saugojimo ir prieigos procesus	[Punkto redakcija iki 2011-01-01] 1.4.1. Adaptuoti Europos ir ISO skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartus, užtikrinti jų taikymą atminties institucijose	2009–2013 metai	110	160	160	160	210	800	valstybės biudžetas – 800	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos archyvų departamentas, Lietuvos dailės muziejus

Tikslas	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)						Finansavimo šaltiniai (tūkst. litų)	Atsakingi vykdytojai
				2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	iš viso		
		[Punkto redakcija nuo 2011-01-01] 1.4.1. Adaptuoti Europos ir ISO skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartus, užtikrinti jų taikymą atminties institucijose	2009–2013 metai	110	160	160	160	210	800	valstybės biudžetas – 800	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos dailės muziejus
		1.4.2. Sukurti ir taikyti bendrus Lietuvos asmenvardžių, kolektyvų ir vietovardžių žodynus, klasifikatorius bei standartus	2009–2013 metai	40	40	40	40	40	200	valstybės biudžetas – 200	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos standartizacijos departamentas prie Aplinkos ministerijos
2. Skatinti Lietuvos kultūros paveldo objektų skaitmeninimą ir užtikrinti jų prieigą visuomenei	2.1. Vykdyti Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio turinio kūrimo ir sklaidos darbus	[Punkto redakcija iki 2011-01-01] 2.1.1. Sukurti atminties institucijų skaitmeninto kultūros paveldo ilgalaikio saugojimo duomenų banką ir plėtoti elektronines paslaugas	2009–2011 metai	4400	4400	4400	–	–	13200	ES struktūrinės paramos lėšos – 11220, valstybės biudžetas – 1980	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos archyvų departamentas, Lietuvos dailės muziejus

Tikslas	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)						Finansavimo šaltiniai (tūkst. litų)	Atsakingi vykdytojai
				2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	iš viso		
		[Punkto redakcija nuo 2011-01-01] 2.1.1. Sukurti atminties institucijų skaitmeninto kultūros paveldo ilgalaikio saugojimo duomenų banką ir plėtoti elektronines paslaugas	2009–2011 metai	4400	4400	4400	–	–	13200	ES struktūrinės paramos lėšos – 11220, valstybės biudžetas – 1980	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos dailės muziejus
		2.1.2. Sukurti Lietuvos dokumentinio kino archyvą ir prieigą prie jo internete	2009–2011 metai	250	9150	1000	–	–	10400	ES struktūrinės paramos lėšos – 8840, valstybės biudžetas – 1560	Lietuvos centrinis valstybės archyvas
		2.1.3. Vykdyti nepriklausomos Lietuvos valstybės istorinio paveldo skaitmeninimo ir sklaidos darbus	2009–2011 metai	850	1135	1135	–	–	3120	ES struktūrinės paramos lėšos – 2652, valstybės biudžetas – 468	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
		2.1.4. Vykdyti Lietuvos istorijos ir kultūros paveldo skaitmeninimo darbus Lietuvos vardo minėjimo tūkstantmečio kontekste	2009–2011 metai	2000	2480	2000	–	–	6480	ES struktūrinės paramos lėšos – 5508, valstybės biudžetas – 972	Vilniaus universitetas
		2.1.5. Sukurti skaitmeninę garsinių knygų duomenų bazę, skirtą žmonėms su regėjimo negalia	2009–2011 metai	30	1720	1750	–	–	3500	ES struktūrinės paramos lėšos – 2975, valstybės biudžetas – 525	Lietuvos aklųjų biblioteka

Tikslas	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)						Finansavimo šaltiniai (tūkst. litų)	Atsakingi vykdytojai
				2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	iš viso		
		2.1.6. Sukurti Lietuvos radijo archyvo virtualią biblioteką	2009–2010 metai	4200	2100	–	–	–	6300	ES struktūrinės paramos lėšos – 5355, valstybės biudžetas – 945	Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija
		2.1.7. Užtikrinti skaitmenintų lietuvių literatūros klasikos kūrinių prieinamumą internete“	2011–2012 metai	–	–	800	1 220	–	2 020	ES struktūrinės paramos lėšos – 1 717, valstybės biudžetas – 303	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
	2.2. Skatinti skaitmeninto kultūros paveldo populiarinimo iniciatyvas	Inicijuoti projektus, integruojančius kultūros paveldą į švietimo ir studijų procesus, skatinančius socialinę bendruomenės sanglaudą, kultūrinio turizmo, valstybinio ir privataus sektorių bendradarbiavimą	2009–2013 metai	100	100	100	100	100	500	valstybės biudžetas – 500	Kultūros ministerija
		Iš viso	2009–2013 metai	14 340	27 995	18 035	2 730	1 570	64 670	valstybės biudžetas – 20 453, ES struktūrinės paramos lėšos – 44 217	

Priedo pakeitimas:

Nr. [1215](#), 2009-09-30, Žin., 2009, Nr. 120-5141 (2009-10-08)

Nr. [1777](#), 2010-12-15, Žin., 2010, Nr. 148-7598 (2010-12-18)(papildyta 2.1.7 punktu)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1215](#), 2009-09-30, Žin., 2009, Nr. 120-5141 (2009-10-08)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. GEGUŽĖS 20 D. NUTARIMO NR. 493 "DĖL LIETUVOS KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMO, SKAITMENINIO TURINIO SAUGOJIMO IR PRIEIGOS STRATEGIJOS PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1586](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6798 (2010-11-13)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. GEGUŽĖS 20 D. NUTARIMO NR. 493 "DĖL LIETUVOS KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMO, SKAITMENINIO TURINIO SAUGOJIMO IR PRIEIGOS STRATEGIJOS PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1777](#), 2010-12-15, Žin., 2010, Nr. 148-7598 (2010-12-18)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. GEGUŽĖS 20 D. NUTARIMO NR. 493 "DĖL LIETUVOS KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMO, SKAITMENINIO TURINIO SAUGOJIMO IR PRIEIGOS STRATEGIJOS PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Šis nutarimas, išskyrus 1.4.5 ir 1.4.6 punktus, įsigalioja 2011-01-01.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušra Bodin (2010-12-20)

aubodi@lrs.lt